

GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Kasım ve Aralık aylarında geceler “yağmurlu” geçecek. Ama şemsiyeye gerek yok! Çünkü, bunlar “göktaşı yağmurları”!

Göktaşı Yağmuru Nasıl Oluşur?

Kuyruklu yıldızlar, yörüngelerinde yollarına devam ederken, bir yandan da parçalarını bırakırlar. Bu parçalar, küçük göktaşlarıdır. Bazı kuyruklu yıldızların yörüngeleri, Dünya'nın yörüngesiyle kesişir. Dünyamız, bu kesişim bölgesinden geçerken göktaşları atmosferimize girer. Göktaşları, atmosfere çok hızlı girdiklerinden sürtünmenin etkisiyle yanarlar ve parlak görünürler. Halk arasında "yıldız kayması" olarak adlandırılan bu olaya neden olan göktaşlarına "akanyıldız" da denir. Kuyruklu yıldızın yörüngesindeki göktaşı sayısı ne kadar çoksa bir saat içinde görebileceğimiz göktaşı sayısı da o kadar çok olur. İşte bu olaya "göktaşı yağmuru" denir.

Önümüzdeki günlerde, iki göktaşı yağmuru gözlemleyeceğiz. Bunlardan biri olan Aslan (Leonid) Göktaşı Yağmuru 13 - 20 Kasım tarihleri arasında gerçekleşecek. Bu göktaşı yağmuru sırasında, özellikle 17 - 18 Kasım akşamları saatte 40 kadar göktaşı gözleyebileceğiz.

6 - 19 Aralık tarihleri arasında İkizler (Geminid) Göktaşı Yağmuru gözlenebilecek. Bu, yıl boyunca görebileceğimiz en yoğun göktaşı yağmurlarından biri. 14 Aralık gecesinde saatte 60 göktaşı gözlemenebilecek.

Göktaşı yağmuru sırasında, göktaşları sanki bir kaynaktan farklı yönlerde kayıyormuş gibi görülürler. O bölgedeki takımyıldız, göktaşlarının atmosfere girdiği kesişim bölgesiyle aynı doğrultuda olduğu için göktaşı yağmuru, o takımyıldızın adını alır. Örneğin, Tempel-Tuttle Kuyruklu Yıldızı'nın yörüngesiyle Dünya'nın yörüngesi tam Aslan takımyıldızı'nın bulunduğu doğrultuda kesişir. Bu nedenle gördüğümüz yağmur "Aslan (Leonid) Göktaşı Yağmuru" adını alır.

Leonidler için Aslan takımyıldızına, Geminidler için İkizler takımyıldızına doğru bakarsak daha çok göktaşı görebilme şansımız olur.

Gezegenler

Bu sıralar en iyi gözlenebilen gezegen Satürn. Kasım ayında 24.00 civarı, Aralık ayında 22.00 civarı Satürn'ün doğuşunu izleyebilirsiniz. Eğer bir dürbününüz ya da teleskopunuz varsa, Satürn'ün halkasını da görebilirsiniz. Çok belirgin olmasa da

Ay'ın Halleri

Yeniay: 20 Kasım

İlkdördün: 28 Kasım

Dolunay: 5 Aralık

Sondördün: 12 Aralık

Aslan (Leonid) Göktaşı Yağmuru

halkası, Satürn'ün elips biçiminde görünmesine neden olur. Tıpkı bir tabak gibi!

25 Kasım'da Merkür Güneş'ten 1,5 saat erken doğuyor. Bu, Merkür'ü gözlemek isteyenler ve erken uyanabilenler için harika bir fırsat. Merkür'ü görebilmek için saat sabah 6 civarında güneydoğu ufkuna bakmak yeterli. Hatta bir apartman ya da dağ ufkunuzu kapamıyorsa hava çok aydınlanmadan Mars'ın doğuşunu da izleyebilirsiniz.

Merkür, 10 Aralık'a kadar izlenebilir. Özellikle 10 ya da 11 Aralık sabahı erken kalkmanızı öneririz. Çünkü Merkür, Jüpiter ve Mars birbirlerine çok yakınlar ve bir mücevher gibi parlıyorlar. Bu üç gezegenin oluşturacağı üçgende Merkür üstte, altında Jüpiter (aralarında en parlak olan) ve Jüpiter'in hemen sağında Mars bulunuyor. 11 Aralık'taysa Jüpiter ve Merkür yer değiştiriyor. Bu da bize, gelecek günlerde Merkür'ün Güneş'e yaklaşacağını, Jüpiter'in de Güneş'ten uzaklaşacağını gösteriyor.

Burcu Parmak